

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INST FÖR SVENSKA SPRÅKET

”Det ska alltid klart framgå att det
är Malmö stad som är avsändare”

En jämförande studie av elva
fackförvaltningars presentationstexter på
malmo.se

Mathilda Lefin Matz

Institutionen för svenska språket, Göteborgs universitet
Specialarbete
Språkkonsultprogrammet, SPK160, delkursen Specialarbete, 15 hp
Vårterminen 2015
Handledare: Hans Landqvist

Sammanfattning

I denna uppsats undersöks de presentationstexter som fackförvaltningarna i Malmö stad skrivit om sina uppgifter och ansvarsområden, och som ligger tillgängliga på Malmö stads webbplats malmo.se. Den främsta anledningen till att det är ett intressant material är att Malmö stad har decentraliserat makten vilket medfört att varje förvaltning har en egen kommunikationsavdelning som sköter alla texter, och det finns ingen funktion för övergripande kontroll av att förvaltningarna kommunicerar skriftligt på ett någorlunda likartat sätt.

Det är totalt elva texter som undersöks utifrån huruvida de följer klarspråksrådet angående webbtexter att den viktigaste informationen ska komma först, därefter jämförs texternas lix-värden med om de skriver ut subjekt och verb tidigt i varje sats, och slutligen vilka olika verbprocesser de använder och vilka av dessa som förvaltningarna själva har agentivitet i. Syftet med detta är tvådelat i att dels undersöka om det finns några samband mellan resultaten inom de enskilda undersökta texterna i de tre delanalyserna, dels att undersöka vilka eventuella skillnader och likheter som finns i de undersökta texterna i de tre delanalyserna, och om det går att konstatera att de är skrivna likartat.

Jag kommer fram till att i analyser av lix-värden, satsstruktur och processtyper går det inte att påstå att texterna är likartade eftersom resultaten dem emellan skiljer sig för mycket åt. Däremot följer alla texter utom en klarspråksrådet att man bör presentera den viktigaste informationen först i webbtexter. Jag kommer även fram till att det inte verkar finnas några tydliga samband mellan resultaten för texterna i delanalyserna. Det går att ana en tendens att längre texter verkar ha en högre procentuell andel processer men det begränsade materialet gör att det inte går att dra några fasta slutsatser om detta.

Framför allt hoppas jag att undersökningen kan öppna för vidare forskning om hur decentralisering kan påverka organisationers kommunikation. Jag hoppas även att den kan ge underlag för språkkonsulter att motivera en klarspråksinsats; i slutändan är det Malmö stad som står som avsändare för alla texter som ligger på malmo.se och om dessa inte är skrivna på ett likartat sätt kan det ge ett splittrat intryck av kommunen.

Nyckelord: *processanalys, förvaltningstext, Malmö stad, lix, webbtex, agentivitet, SFG*

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Malmö stad	1
1.2	Syfte	2
1.3	Forskningsfrågor.....	2
1.4	Disposition	2
2	Tidigare forskning.....	2
3	Teoriramar	3
3.1	Webbtext	4
3.2	Läsbarhetsindex	4
3.3	Systemisk-funktionell grammatik (SFG)	5
3.3.1	Materiella processer.....	6
3.3.2	Mentala processer	6
3.3.3	Relationella processer	6
3.3.4	Verbala processer	7
4	Metod.....	7
5	Material.....	7
5.1	Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen.....	8
5.2	Fastighetskontoret	8
5.3	Fritidsförvaltningen.....	8
5.4	Förskoleförvaltningen	8
5.5	Gatukontoret.....	8
5.6	Grundskoleförvaltningen	9
5.7	Kulturförvaltningen	9
5.8	Miljöförvaltningen.....	9
5.9	Sociala resursförvaltningen	9
5.10	Stadsbyggnadskontoret.....	9
5.11	Stadskontoret	9
5.12	Sammanfattning: material	10
6	Resultat.....	10
6.1	Webbtext	11
6.2	Läsbarhetsindex	11
6.3	Processer	13
7	Sammanfattning och slutsatser.....	17
8	Material- och litteraturförteckning	20
8.1	Material	20
8.2	Litteratur	20

1 Inledning

Under min sista termin på språkkonsultprogrammet på Göteborgs universitet under våren 2015 gjorde jag en praktik på åtta veckor på stadskontorets kommunikationsavdelning i Malmö stad. Själva praktiken mynnade framför allt ut i en skrivhandledning för kommunikatörerna där. När jag pratade med min handledare Helene Persson, chef för kommunikationsstyrningen i kommunen, om mitt kommande uppsatsskrivande, så ville hon gärna bredda perspektivet lite och se till alla förvaltningarna, inte bara stadskontoret. Helst ville hon att jag skulle ”undersöka om förvaltningarna skriver på ett likartat sätt” (Persson, personlig kommunikation).

Eftersom det inom ramen för en kandidatuppsats skulle vara omöjligt att göra en fullständig sådan kartläggning, har jag fått välja ut en specifik texttyp som i princip samtliga förvaltningar har skrivit – en där förvaltningen presenteras och där det anges vad den har för uppgifter. Texterna ligger på Malmö stads hemsida och är alltså webbtexter. Jag har också begränsat materialet till enbart fackförvaltningarna och alltså uteslutit stadsområdesförvaltningarna i Malmö eftersom jag ville ha ett någorlunda enhetligt material där samtliga förvaltningar ansvarade för ett enskilt fackområde. Stadsdelsförvaltningarnas ansvar är mer övergripande och rör många olika fackområden.

Slutligen vill jag nämna att även om det är ett begränsat material hoppas jag att resultatet kan vara av intresse även för personer utanför Malmö stad. Grunden för undersökningen är egentligen det faktum att Malmö stad är decentraliserad, vilket även gäller för många andra kommuner i Sverige, exempelvis Göteborg, Stockholm och Örebro, samt att det inte finns något organ för kontroll av att kommunen uttrycker sig på samma sätt oavsett ”del-avsändare”. I slutändan är det Malmö stad som står bakom samtliga texter, vilket man kan tycka också borde synas.

1.1 Malmö stad

Sett till befolkningmängden är Malmö Sveriges tredje största kommun. Själva organisationen Malmö stad har cirka 20 000 anställda. Som i de flesta kommuner är det kommunala arbetet och ansvaret uppdelat på ett antal förvaltningar. Dels finns tretton stycken fackförvaltningar som arbetar inom ett visst ämnesområde såsom miljö eller skola, dels finns fem stadsområdesförvaltningar som arbetar inom ett visst område i Malmö (malmo.se).

I Malmö är makten decentraliserad. Decentralisering innebär ”en förflyttning av politisk och eller administrativ makt och formell kompetens från centrala institutioner till institutioner på lägre nivåer. Decentralisering flyttar således beslut och handlingskompetens från högre till lägre nivåer i en organisation, eller om man så vill från centrum till periferi.” (Rothstein 1997:120).

I Malmö stad har detta bland annat inneburit att varje förvaltning har en egen kommunikationsavdelning. Detta innebär att förvaltningarnas information som de vill nå ut till invånarna med kan skrivas på plats utan att behöva skickas fram och tillbaka till stadskontoret. De olika kommunikatörerna blir dessutom experter på den egna förvaltningens organisation och verksamhet, vilket innebär en mer precis och kunnig information. Detta medför också att det inte finns någon som har något slags övergripande ansvar för att informationen de olika förvaltningarna skickar ut följer samma textuella mönster; alltså om texterna ligger på ungefär samma svårighetsgrad, är disponerade på liknande sätt och så vidare. I Malmö stads kommunikationspolicy (2006) saknas beskrivningar om hur språket ska vara. Däremot betonas det i policyn att samtliga förvaltningar ska använda samma grafiska profil, rätt logotyper och liknande.

Detta gör det intressant att undersöka hur de olika förvaltningarnas texter är skrivna. En sådan undersökning är dessutom efterfrågad på stadskontoret där man vill att jag ska ”se om de skriver på ett likartat sätt” (Persson, personlig kommunikation).

1.2 Syfte

Syftet med denna uppsats är tvådelat och innefattar både ett mer vetenskapligt och ett mer praktiskt och språkkonsultinriktat syfte. Båda dessa syften mynnar ut i analyser av både texternas yttre och inre strukturer.

För att kartlägga texternas yttre struktur analyseras de efter klarspråksrelaterade teorier om webbtexter vad gäller struktur och allra främst om de följer principen ”skriv det viktigaste först” vad gäller hur informationen presenteras i texten som helhet. Den principen gäller även på satsnivå, där satsens subjekt och finita verb anses vara det viktigaste för förståelsen, vilket sätts i relation till texternas lix-värden för att undersöka om det i materialet finns samband mellan lix-värde och satsstruktur.

Texternas inre strukturer analyseras utifrån den systemisk-funktionella grammatikens ideationella metafunktion med hjälp av en processanalys. Genom att framför allt undersöka i vilka processtyper fackförvaltningarna har agentivitet, vill jag försöka ta reda på om det ser någorlunda lika ut i de olika texterna och även om det finns några samband mellan processtyperna som används och de två tidigare delanalyserna.

Det övergripande vetenskapliga syftet blir följaktligen att undersöka om det i materialet går att hitta samband mellan resultaten i de tre olika analyserna. Det mer praktiska syftet blir att försöka besvara Helene Perssons fråga om texterna är skrivna på ”ett likartat sätt” genom att undersöka om texterna får liknande resultat sinsemellan i analyserna.

1.3 Forskningsfrågor

För att uppnå de två ovan angivna syftena har jag formulerat följande forskningsfrågor:

- Finns det några samband, och i så fall vilka, mellan resultaten för de undersökta texterna i fråga om textmässig struktur, lix-värde, satsstruktur och verbprocesser?
- Vilka eventuella skillnader och vilka eventuella likheter finns i de undersökta texterna i fråga om textmässig struktur, lix-värde, satsstruktur och verbprocesser?

1.4 Disposition

Återstoden av uppsatsen är disponerad på följande sätt:

I kapitel 2 följer en översikt av tidigare forskning som kan ses som komplement eller fördjupningar av min undersökning. I kapitel 3 presenteras uppsatsens teorier. Teorierna går igenom var för sig i ovan nämnda ordning och ger bakgrunden till metoden som beskrivs i kapitel 4. I kapitel 5 presenteras materialet. I kapitel 6 presenteras resultatet av undersökningen. I kapitel 7 sammanfattas och diskuteras sedan resultaten i förhållande till undersökningens två syften.

2 Tidigare forskning

I detta avsnitt presenteras tidigare undersökningar som på ett eller flera sätt anknyter till min undersökning. Framför allt handlar de om undersökningar om kommuner och deras kommunikation och texter.

Polina Malashevich presenterar i sin kandidatuppsats ”Från kommun till varumärke och mot mer strategisk kommunikation – en studie av Stockholm stads kommunikationspolicy och -program” (Malashevich 2013) en studie i deltagarroller och visar hur Stockholm stad målar upp en bild av sig själv i stadens då nya kommunikationspolicy. Malashevich utgår ifrån den ideationella metafunktionen inom systemisk-funktionell grammatik (SFG) och gör analyser utifrån transitivitetssystemet, ergativitetssystemet samt satskomplex. Hon undersöker även modalitetsmarkörer, vilka räknas till den interpersonella metafunktionen inom SFG. I undersökningen jämför hon den gamla kommunikationspolicyn med den nya och kommer fram till att Stockholm stads ”syn på sig själv har förändrats och gått mer åt att framställa sig själv som ett varumärke i kommunikationsprogrammet.” (Malashevich 2013:2).

Malashevichs undersökning är intressant, eftersom hon använder samma teori och metod som tillämpas i min undersökning och eftersom vi båda arbetar med kommunikation inom kommuner.

Om decentraliseringen i Malmö stad har Lindström och Rouzbehi skrivit i sin kandidatuppsats ”Bostadslösa familjer i ett decentraliserat Malmö” (Lindström & Rouzbehi 2004). Författarna undersöker hur decentraliseringen påverkat bostadslösheten i ett antal stadsdelar i Malmö och konstaterar att hjälpen som erbjuds bostadslösa skiljer sig stort stadsdelarna emellan. I och med att stadsområdesförvaltningarna till stor del är självstyrande kan det alltså variera stort hur mycket bistånd och hjälp man kan få som bostadslös.

Lindström och Rouzbehis undersökning hör hemma inom området komparativ socialpolitik, vilket kanske kan tyckas är långt borta från språkkonsultprogrammet och systemisk-funktionell grammatik, men våra syften är i förlängningen desamma: hur kan decentraliseringen i Malmö stad påverka förvaltningarnas arbete gentemot medborgaren? I Lindströms och Rouzbehis fall i form av hjälp till bostadslösa och i mitt fall i form av skriven text.

Språkkonsulten Sanna Jurelius skriver i sin kandidatuppsats (2010) om ifall Naturvårdsverkets webbtexter dels följer sina egna språkliga riktlinjer, dels språklagens ”klarspråksparagraf” (SFS 2009:600 § 11). Hon undersöker om ”huvudrubrik och mellanrubriker stämmer överens med innehållet, om styckesindelningen är korrekt och om det viktigaste är placerat först i texten och styckena [samt] om texten innehåller svårbegripliga ord eller långa ord.” (Jurelius 2010:4). För detta tillämpar hon den ideationella analysmetod som presenteras i Hellspong och Ledin (1997) och undersöker då makro- och mikroteman samt presuppositioner och inferenser (Jurelius 2010:10). Hon tillämpar även Hellspong och Ledins textuella analysmetod för att få svar på frågorna ”Är krångliga ord utbytta till sådana läsaren känner igen?”, ’Innehåller texten många långa meningar?’, ’Finns det svåra ord?’, ’Består texten övervägande av substantiv eller verb?’ (Jurelius 2010:10).

Jurelius undersökning liknar på flera sätt den som redovisas i denna uppsats men vi har olika grundperspektiv. Medan Jurelius till stor del är kontextbunden och fokuserar mycket på mottagaren vänder jag mig snarare mot avsändaren och vill undersöka hur texternas olika avsändare på något sätt förmedlar en bild av sig själva.

3 Teoriramar

Denna undersökning rör sig i tre olika teoriramar: om webbtex, läsbarhetsindex och klarspråk samt den systemisk-funktionella grammatikens ideationella metafunktion. I

detta kapitel gås de igenom i ovan nämnda ordning vilken också kommer att följas i uppsatsen i stort.

3.1 Webbtext

Läsning på nätet skiljer sig till stor del från läsning på tryckt papper. Vad som framför allt kännetecknar läsare på nätet är att de har lite tålmod och stor benägenhet att klicka sig vidare om de inte direkt hittar den information de söker (Geijer 2012:7). Detta ställer höga krav på webbtexter och dess skribenter, framför allt vad gäller att bedöma vilken information i texten som läsaren kommer att finna mest väsentlig och presentera den först.

Vanligen vill skribenter börja med att ge bakgrund till textens ämne. Det är den dramaturgiska modellen från skönlitteratur, filmer och tidningsreportage. I sagor till exempel vill vi inte börja med att få reda på att vargen dör. Däremot är det precis så informationstexter på nätet bör vara strukturerade (Geijer 2012:32). Har läsaren klickat sig fram till en text som ska handla om hur man tillagar klyftpotatis, vill hen inte först läsa om att Olof Rudbeck troligen var den första som tog in potatisen i Sverige år 1655 (Sveriges potatishistoria, www).

Dessutom måste webbtexter generellt vara korta och lättöverskådliga. På nätet är läsarmotståndet högre än vid pappersläsning vilket innebär att läsaren lätt helt enkelt struntar i att ens börja läsa texten om den är för lång (Geijer 2012:8f).

3.2 Läsbarhetsindex

Detta avsnitt handlar om lix, eller *läsbarhetsindex* och lite av den kritik som framförts gentemot metoden.

Lix presenterades 1968 av Carl-Hugo Björnsson i boken *Läsbarhet* (Björnsson 1968). Björnsson presenterar där en formel för att räkna ut texters läsbarhetsindex vilken är ”läsbarhetsindex (lix) = meningslängden + långa ord” (Björnsson 1968:66). Med *meningslängd* menas det genomsnittliga antalet ord i textens meningar och *långa ord* är de med fler än sex bokstäver. Detta ger då ett tal som man utifrån en skala utläser som textens läsbarhetsindex. Skalan går från <30 till >60 och delas upp i de sex kategorierna: mycket lättläst/barnböcker, lättläst/skönlitteratur/populärtidningar, medelsvår/normal tidningstext, svår/normalt värde för officiella texter samt mycket svår/byråkratsvenska (lix, www).

Syftet med Björnssons formel är alltså att komma åt en texts *läsbarhet* vad gäller ”språkliga egenskaper” (Björnsson 1968:13). Läsbarhet är dock ett besvärligt begrepp som kan betyda en mängd olika saker beroende på sammanhang. Det Björnsson menar med begreppet är att ”Läsbarheten är summan av sådana språkliga egenskaper hos en text, vilka gör den mer eller mindre svårtillgänglig för läsaren.” (Björnsson 1968:13). Han särskiljer läsbarhet från *läslighet* och *läsvärde*. Läslighet är det som idag kanske snarare kallas *typografi*, *struktur* och *grafisk utformning*, alltså faktorer som radavstånd, styckesindelning, bildsättning och teckenstorlek. Läsvärde handlar om texters innehåll och dess relevans för läsaren. Dessa tre parametrar kan man säga bildar alltså det som idag kallas *klarspråk*. Inom framför allt språkkonsultverksamhet inbegriper klarspråk alltså inte bara det rent textuella utan även den grafiska utformningen och – kanske framför allt – textens relevans för dess mottagare.

Björnsson själv ställer sig avvaktande till lix som en fullgod metod för att utläsa texters svårighetsgrad. ”Koppla inte bort förståndet” (Björnsson 1968:113) betonar han och trycker på att ett lix-värde inte på något sätt tar hänsyn till läsare eller omgivning utan enbart ger en siffra på ”den språkliga svårighetsgraden” (Björnsson 1968:113). Liknande kritik framför Josephson (1991:27) som kallar lix en ”tvivelaktig metod”. Josephson

skriver att det inte går att använda en texts lix-värde för att säga hur begriplig den är eftersom lix inte på något sätt mäter svårigheter i en texts innehåll eller betydelse och budskap.

Det är alltså viktigt att inte läsa in för mycket i lix-värdet. Verktöget mäter inte heller saker som kausalitet, sambandsmarkörer, passiviseringar eller annat som man inom till exempel språkkonsultverksamhet spelar stor roll för texters begriplighet. Däremot fungerar metoden för att få en uppfattning om en texts ytmässiga komplexitet (Reichenberg 2000:106). Generellt hänger också långa meningar ihop med komplicerad syntax och långa ord tar längre tid för hjärnan att processa än kortare meningar med enklare syntax och kortare ord. Reichenberg menar också att lix fungerar väl som komplement till andra analysmetoder för att avgöra texters begriplighet Reichenberg 2000:106f).

I min undersökning läggs inte så stor vikt vid att försöka analysera hur *svåra* fackförvaltningarnas presentationstexter är. som framgår av avsnitt 1.2 ovan är det jag ämnar komma åt hur väl de överensstämmer med varandra i flera analyser varav läsbarhetsindex fungerar som ett steg.

3.3 Systemisk-funktionell grammatik (SFG)

Systemisk-funktionell grammatik är ett sätt att se språket utifrån *funktion* och *betydelse*. Man menar att språket och grammatiken inte bara speglar världen och kunskap utan även är med och skapar den (Holmberg & Karlsson 2013:10). Inom SFG pratar man om tre olika *metafunktioner* vilka beskrivs nedan.

Halliday och Matthiessen (2004) skriver att människan genom språket *tolkar* och *konstruerar* världen; genom språket namnger, och därmed kategoriserar, vi saker och företeelser. Samtidigt är språket *relationsskapande* genom att vi använder det för att koppla samman oss själva och våra erfarenheter med människor runt omkring oss (Halliday & Matthiessen 2004:29). Dessa två sätt att se på språket kallas inom systemisk-funktionell grammatik för den *ideationella* och *interpersonella* metafunktionen:

[...] if the ideational function of the grammar is 'language as reflection' [the interpersonal metafunction] is 'language as action'.

This distinction between two modes of meaning is not just made from outside; when the grammar is represented systemically, it shows up as two distinct networks of systems. What it signifies is that (1) every message is both about something and addressing someone, and (2) these two motifs can be freely combined — by and large, they do not constrain each other. (Halliday & Matthiessen 2004:30)

Den tredje och sista metafunktionen är den *textuella* som får sitt uttryck genom hur en viss text är konstruerad. Denna metafunktion *möjliggör* och *underlättar* för de båda andra som är beroende av att texten faktiskt är läsbar och fungerar i den tänkta situationen som den ska fungera i (Halliday & Matthiessen 2004:30).

För denna uppsats har Holmberg och Karlssons *Grammatik med betydelse* (2013) använts som underlag. De utgår från Halliday och Matthiessen men beskriver teorin utifrån ett svenskspråkigt perspektiv. Nedan beskrivs den ideationella metafunktionen med fokus på verbprocesser och hur man kan analysera texter utifrån dessa. Anledningen till att det är just den ideationella metafunktionen som undersöks i denna studie, är för att man genom att analysera vilka olika verbprocesser som används, och vem eller vad som har agentivitet i dessa, kan se vad avsändaren förmedlar för bild av den egna och andras "roll" i texten. I denna uppsats är det dessutom främst avsändarnas, alltså förvaltningarnas, roll som analyseras: fokus ligger alltså vilka processer förvaltningarna har agentivitet i.

Den ideationella metafunktionen inom funktionell grammatik har som syfte att kartlägga hur språket och texter beskriver världen. Med språket kan vi skapa dels *erfarenhetsmässig* betydelse genom att beskriva våra erfarenheter av vad som händer runt omkring

oss, dels *logisk* betydelse genom att vi kan beskriva hur saker hänger ihop (Holmberg & Karlsson 2013:73). I denna uppsats är det metafunktionens erfarenhetsmässiga del som står i fokus och materialet undersöks utifrån dess *processer* och *agenter*. Processer – det att något sker – är vanligen det som inom ordklasslära kallas *verb* och har den lexikogrammatiska funktionen *finit*; det är fråga om ord som beskriver vad som händer i varje sats. Processerna delas in i olika kategorier efter vilken typ av verb det är. Att ha agentivitet innebär att vara den eller det som *gör* processen och alltså får den att hända.

Halliday och Matthiessen (2004:248) använder sex kategorier: *materiella*, *mentala*, *relationella*, *verbala*, *beteendemässiga* och *existentiella* verbprocesser (eng. *material*, *mental*, *relational*, *verbal*, *behavioural* samt *existential*). I Holmberg och Karlsson (2013) samt Holmberg, Karlsson och Nord (2011) anammas danska Andersen, Petersen och Smedegaard (2001) samt Andersen och Smedegaard (2005) vilka räknar med fyra processtyper: *materiella*, *mentala*, *relationella* och *verbala*. De menar att engelskans *beteendemässiga* processer i danskan och svenskan liknar de *materiella* processerna och att de *existentiella* processerna liknar de *relationella* processerna och att dessa då räknas som undergrupper istället för egna processtyper.

Nedan kommer beskrivningar av de fyra processtyperna. Eftersom jag i analysen kommer att fokusera på enbart processer och förstadedeltagare, ges inga detaljerade beskrivningar av processtypernas olika andradeltagare.

3.3.1 Materiella processer

Materiella processer är svenskans vanligaste processtyp och uttrycker oftast en förändring i ”den yttre världen” – oftast att någon *gör* något (Holmberg & Karlsson 2013:80). Är satsen aktiv, finns det en *aktör* som är den som åstadkommer förändringen – ”en stor barracuda högg efter kycklingbenen”. I exempelmeningen har processen *högg* både första- och andradeltagare: *en stor barracuda* och *kycklingbenen*. Barracudan är *aktören* och kycklingbenen är *målet*. Ett sådant verb är *transitivt*. Processer som enbart har en aktör är *intransitiva* (Holmberg & Karlsson 2013:81).

3.3.2 Mentala processer

Mentala processer, till skillnad från de materiella, sker i den ”inre världen” och de *upplevs* snarare än *händer*. Förstadedeltagaren här kallas *upplevaren* och andradeltagaren, det som upplevs, kallas *fenomen* (Holmberg & Karlsson 2013:85). Här placeras verb som *känna*, *tänka* och *glömma*. Ett exempel på en mental process är ”han kände varifrån vinden kom” (Holmberg & Karlsson 2013:86).

3.3.3 Relationella processer

Relationella processer beskriver ingen direkt förändring utan snarare ett *stadium* eller ”en relation mellan två deltagare – eller en enda deltagares existens.” (Holmberg & Karlsson 2013:89). Man skiljer vanligen mellan *attributiva*, *identifierande* och *existentiella* relationella processer. I denna uppsats kommer dessa däremot inte skiljas åt utan jag kommer enbart analysera dem som *relationella*. Detta eftersom det inom ramarna för denna uppsats inte finns plats att skilja dem åt på ett värdefullt sätt och för analysens syfte är det fullgott att enbart prata om relationella processer.

Den vanligaste relationella processen utgörs av verbet *vara*, till exempel ”tårna nr 2 och 5 är mycket mindre” (Holmberg & Karlsson 2013:92). En text där många relationella processer förekommer i kan upplevas abstrakt och statisk (Holmberg, Karlsson & Nord 2011:24). Eftersom relationella processer alltså inte kräver någon energi blir det lätt därför som att saker bara *är* i en sådan text – ingenting *händer*.

3.3.4 Verbala processer

Verbala processer gränsar till både de materiella och mentala genom att de beskriver något som *uttalas*, av en person, text, skylt eller liknande. De handlar på något sätt om kommunikation, till exempel ”han sa hej” (Holmberg & Karlsson 2013:94f).

Förstadeltagaren är *talaren*, medan andradeltagare är antingen *lyssnare*, *utsaga* eller *talmål*. ”Enkelt uttryckt är *lyssnaren* den som tar emot yttrandet, *utsagan* det som uttrycks (innehållet i det sagda eller en benämning av det, exempelvis *en dikt*) och *talmål* det som är det verbala målet för yttrandet.” (Holmberg & Karlsson 2013:95 kursiv stil i originalet).

4 Metod

Metoden i denna uppsats är liksom teorin tredelad. Undersökningen har en kvantitativ utgångspunkt där kvantitativa resultat sedan kompletteras med mer djupgående, kvalitativa analyser av delar ur materialet.

Själva analysen är alltså gjord i tre steg där jag först undersöker materialets textuella yta med hjälp av Geijers kriterier för bra webbtexter vad gäller struktur och att inleda webbtexter med det läsaren finner mest väsentligt (Geijer 2012:10). I förvaltningarnas presentationstexter har ”det viktigaste” förutsatts vara vilka områden i Malmö stad som den aktuella förvaltningen har hand om och vad den gör specifikt. Inleds en text till exempel med vilket år förvaltningen bildades, så räknas detta som att förvaltningen inte följer ”viktigast först”-principen.

Nästa steg i analysen går ett steg djupare där presentationstexternas lix-värden sätts i relation till presentationstexternas struktur på satsnivå. Även här undersöks hur texterna förhåller sig till ”viktigast först”-principen, men i denna del av analysen gäller alltså om det viktigaste i varje sats har placerats i början. Med ”det viktigaste” här avses det som inom framför allt språkkonsultverksamhet anses vara satsens viktigaste delar: subjekt och finit verb. Här undersöks även förekomsten av passiva verb i materialet.

Anledningen till att texternas lix-värden inte står som en självständig del i analysen är att lix, vilket framkommer mer i avsnitt 3.2, blivit kritiserat som ensamt underlag för hurvida en text är svår eller inte. Därför har två kriterier som inom språkkonsultverksamhet anses försvåra texter vävts in – så kallade vänstertunga meningar (där alltså subjekt och verb placerats sent i satsen) och passiva verb.

Analysens sista och största del är den som behandlar materialets processtyper. Samtliga texter har genomgått en processanalys för att kartlägga förekomsten av de fyra processtyperna i presentationstexterna. Fokus ligger sedan på vem eller vad i satsen som innehar *agentivitet* – vem eller vad som är ansvarig för att processen äger rum (Holmberg & Karlsson 2013:108).

Slutligen jämförs resultaten som framkommit i de tre olika analyserna, dels varje text för sig för att undersöka om samband finns mellan varje enskild texts resultat, dels texterna sinsemellan för att se om de får liknande resultat.

5 Material

I detta kapitel beskrivs undersökningsmaterialet, vilket alltså är Malmö stads fackförvaltningars ”presentationstexter” som finns tillgängliga på webbplatsen malmo.se. Varje fackförvaltning beskrivs kort och för varje text anges antal grafiska stycken, grafiska meningar och graford.

Förvaltningarna presenteras i bokstavsordning. För att komma fram till samlingssidan, varifrån man klickar sig vidare till varje förvaltning, går man via malmo.se → Kommun & politik → Organisation → Förvaltningar.

5.1 Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ansvarar för Malmös gymnasieskolor, Komvux och ”arbetsmarknadspolitiska insatser” (Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, [www](http://www.malmo.se)).

Förvaltningens presentationstext är uppdelad i tre stycken samt en inledande, fetstilad ingress. Texten (inklusive ingressen) består av elva grafiska meningar och 147 graford. Jag har i analysen enbart räknat med det som fungerar som huvudtext. Länklistan till förvaltningens olika ansvarsområden (såsom Komvux) ingår alltså inte i analysen.

5.2 Fastighetskontoret

Fastighetskontoret är den förvaltning som äger och ansvarar för all kommunala mark i Malmö. Fastighetskontoret ser till att marken är i skick att byggas på och att Malmö stads kommunala bostäder går att bo i.

Presentationstexten innehåller fyra grafiska stycken plus ingress och består av nio grafiska meningar och 125 graford.

5.3 Fritidsförvaltningen

Fritidsförvaltningen ansvarar för att ”alla Malmöbor ska ha möjlighet till en meningsfull fritid” (fritidsförvaltningen, [www](http://www.malmo.se)). I uppdraget ingår att driva de kommunala arenorna och fritidsanläggningarna samt att betala ut föreningsbidrag.

Presentationstexten är uppdelad i sex grafiska stycken plus ingress. Två av styckena har dessutom egna underrubriker. Underrubrikerna räknas inte med i analysen utan styckena räknas till resterande brödtext. Texten innehåller tolv grafiska meningar och 191 graford.

5.4 Förskoleförvaltningen

Förskoleförvaltningen ansvarar för Malmös kommunala förskolor samt betalar ut bidrag till de privata förskolorna i staden.

Presentationstexten är uppdelad i tre grafiska stycken. Den saknar ingress men har en underrubrik efter första stycket. Underrubriken är inte inräknad i analysen. Texten består av sju grafiska meningar och 79 graford.

5.5 Gatukontoret

Gatukontoret ansvarar främst för underhåll av Malmös stadsmiljö. Det är alltså den här förvaltningen som ser till att gator sopas, gräsmattor klipps och rabatter rensas.

Presentationstexten är uppdelad i fem stycken plus en ensam mening med ingress-liknande formgivning (fetstilad). Texten består av tretton grafiska meningar och 201 graford.

5.6 Grundskoleförvaltningen

Tillsammans med förskoleförvaltningen och arbetsmarknads- gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen är grundskoleförvaltningen en av de tre skolförvaltningarna. Grundskoleförvaltningen har alltså hand om grundskoleverksamheten, vilken inkluderar förskolor, fritidsgårdar och grundsärskolan.

Förvaltningens presentationstext är uppdelad i tre grafiska stycken plus ingress. Texten består av sju grafiska meningar och 87 graford.

5.7 Kulturförvaltningen

I kulturförvaltningens verksamhet ingår följande sex institutioner:

- Malmö konsthall
- Malmö konstmuseum
- Malmö kulturskola
- Malmö museer
- Stadsarkivet
- Stadsbiblioteken

Förvaltningen ser till att institutionerna sköts samt delar ut bidrag till ”det fria kulturlivet” (Kulturförvaltningens organisation, [www](http://www.kulturförvaltning.se)).

Presentationstexten består av ett enda grafiskt stycke plus en punktlista med förvaltningens institutioner. Punktlistan är inte inräknad i analysen. Texten innehåller två grafiska meningar och 46 graford.

5.8 Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningen ansvarar för den allmänna livsmiljön för Malmöborna. Där ingår allt ifrån livsmedelshantering till luftföroreningar och trafikbuller.

Förvaltningens presentationstext är uppdelad i två grafiska stycken och en ingress. Texten utgörs av åtta grafiska meningar och 102 graford.

5.9 Sociala resursförvaltningen

Denna förvaltning arbetar med individ- och familjeomsorg samt brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i Malmö.

Presentationstexten är ett enda grafiskt stycke med två grafiska meningar och 28 graford.

5.10 Stadsbyggnadskontoret

Stadsbyggnadskontoret arbetar med hur det byggs i Malmö. Förvaltningen delar ut bygglov och har allmän översikt över både hus- och vägbyggen.

Förvaltningens presentationstext är uppdelad i tre grafiska stycken och innehåller fem grafiska meningar och 65 graford.

5.11 Stadskontoret

Stadskontoret har en liten annorlunda roll än de andra fackförvaltningarna; detta är kommunstyrelsens förvaltning. Stadskontoret har därmed ett övergripande ansvar för att hela organisationen fungerar som den ska och arbetar mot gemensamma mål.

Stadskontorets presentationstext är uppdelad i två grafiska stycken plus en ingressliknande fetstilad mening. Hela texten innehåller sju grafiska meningar och 87 graford.

5.12 Sammanfattning: material

Sammanlagt är det alltså elva texter som ingår i undersökningen av presentationstexter på malmo.se. Det finns ytterligare två fackförvaltningar, nämligen serviceförvaltningen och stadsrevisionen, men dessa båda saknar presentationstexter och ingår alltså inte i undersökningen. Tabell 1 nedan visar presentationstexternas omfattning och det sammanlagda analysmaterialet.

Tabell 1: Antal grafiska meningar och graford i presentationstexterna. Absoluta tal.

Förvaltning	Antal grafiska meningar	Antal graford
Arbetsmarknads-, ... förvaltningen	11	147
Fastighetskontoret	9	125
Fritidsförvaltningen	8	140
Förskoleförvaltningen	7	79
Gatukontoret	13	201
Grundskoleförvaltningen	7	87
Kulturförvaltningen	2	46
Miljöförvaltningen	6	102
Sociala resursförvaltningen	2	28
Stadsbyggnadskontoret	5	65
Stadskontoret	7	87
Totalt	77	1 107
Medelvärde	7	100,5

Som framgår av Tabell 1 är materialet rätt spritt, både till antal grafiska meningar och graford. Endast fem presentationstexter ligger på eller en ifrån medel vad gäller grafiska meningar: fritidsförvaltningen, förskoleförvaltningen, grundskoleförvaltningen, miljökontoret och stadskontoret. Högst antal grafiska meningar har gatukontoret med tretton stycken och lägst antal har kulturförvaltningen och sociala resursförvaltningen med två vardera.

Vad gäller graford är det enbart miljöförvaltningen som ligger någorlunda nära medelvärdet och placerar sig inom ett intervall på tio graford från medelvärdet. Högst antal graford har gatukontoret med 201 stycken och lägst antal har sociala resursförvaltningen med 28 stycken.

6 Resultat

I detta kapitel kommer resultaten av de olika delanalyserna att presenteras och diskuteras. För samtliga delanalyser beskrivs först vad texterna generellt visar för resultat och sedan tas några ”specialfall” upp och beskrivs mer utförligt.

6.1 Webbtext

I kapitel 4 presenterades den variabel som presentationstexterna kommer att analyseras utefter: struktur. Strukturen analyseras efter huruvida förvaltningarna i de första meningarna beskriver vilka områden i Malmö stad som de ansvarar över och vad förvaltningen gör. Då texterna generellt följer rekommendationerna angående struktur, fokuseras resultatet på de texter som *inte* gör det och dessa beskrivs grundligare.

Vad gäller att presentera förvaltningarnas ansvarsområden tidigt i texten följer förvaltningarna generellt detta. Ansvarsområdet presenteras i första och/eller andra meningen hos tio av elva förvaltningar. Det är endast gatukontoret som avviker.

Gatukontorets text är på många sätt den mest intressanta i hela analysmaterialet, den kommer att komma upp i samtliga avsnitt som ett specialfall. Vad gäller textens struktur inleds den med en mening som bildar ett enda stycke:

- (1) Vi vill skapa ett Malmö där man hellre är ute än inne.”
- (2) En stad där ’vardagsrummet’ är så attraktivt och säkert att alla känner sig välkomna [...] att ’bara hänga’, delta i aktiviteter, motionera eller mötas.

De två första styckena målar alltså snarare upp en slags idealbild av gatuförvaltningens mål än att faktiskt beskriva vad förvaltningarna gör. Det är först i stycke tre som förvaltningens ansvarsområden beskrivs.

6.2 Läsbarhetsindex

I detta avsnitt presenteras presentationstexternas lix-värden. Som nämns i avsnitt 4 sätts lix-värdena i relation till texternas satsstruktur och hur de skriver sina verb: tidigt eller sent i satsen och i aktiv eller passiv form.

Tabell 2 visar förvaltningarnas lix-värde från högsta till lägsta samt medelvärde:

Tabell 2: Lix-värden för presentationstexterna. Absoluta tal.

Förvaltning	Lix-värde
Fritidsförvaltningen	66
Stadsbyggnadskontoret	61
Sociala resursförvaltningen	60
Fastighetskontoret	57
Kulturförvaltningen	53
Arbetsmarknads- ... förvaltningen	52
Grundskoleförvaltningen	52
Förskoleförvaltningen	50
Miljöförvaltningen	48
Stadskontoret	41
Gatukontoret	37
Medelvärde	52

Som går att utläsa av tabell 2 lägger sig texterna relativt jämnt fördelat men över ett stort spann: från 66 till 37 på skalan, alltså från ”mycket svår, byråkratsvenska” till ”lättläst, skönlitteratur, populärtidningar”. Medelvärdet är 52 vilket ligger under kategorin ”svår, normalt värde för officiella texter” (lix www). I detta avsnitt kommer jag att grundligare beskriva de texter som fick högst respektive lägst lix-värde: fritidsförvaltningen och

gatukontoret, och sedan den förvaltning vars text sticker ut vad gäller satsstruktur: miljöförvaltningen.

Fritidsförvaltningens presentationstext ligger strax över medel vad gäller antal grafiska meningar men relativt högt över det genomsnittliga antalet graford (se Tabell 1). Detta betyder att texten har övervägande långa meningar med ett genomsnitt på 17,5. Dessutom är 48,5 % av graforden sådana som enligt lix räknas som långa (de har fler än sex bokstäver). Enligt lix ska alltså denna text vara svårläst och klassas som byråkrat-svenska. Men här måste dock vissa andra aspekter räknas in. Som framgår i kapitel 4 kommer jag under lix-analysen att titta på verbens placering i satserna samt huruvida de är övervägande aktiva eller passiva. Detta gör jag eftersom en stark rekommendation inom klarspråksarbete är att placera de finita verben tidigt i varje sats samt tillämpa ett aktivt språk (Forsberg 2011).

I presentationstexten från fritidsförvaltningen finns det två satser som kan räknas som vänstertunga, i de resterande arton har det finita verbet placerats direkt efter subjektet. Den första vänstertunga meningen är den sista i första stycket:

(3) Ansvarig politisk nämnd är Fritidsnämnden.

Den andra satsen är den första i det femte stycket:

(4) Den största delen av fritidsverksamheten svarar föreningslivet för.

Båda dessa satser kan klassas som vänstertunga eftersom de som har agentivitet, fritidsnämnden och föreningslivet, inte står på subjektspåsar i satserna utan efter verben och på subjektspåsar kommer istället det som fritidsnämnden och föreningslivet *är* och *svarar* för. Sådana konstruktioner menar man försvårar för läsaren eftersom hen då måste hålla mycket information i huvudet innan hen får veta vad som händer med den. En språkkonsult hade troligen gett rådet att skriva om meningarna till:

Fritidsnämnden är den ansvariga politiska nämnden.

Och:

Föreningslivet svarar för den största delen av fritidsverksamheten.

Vad gäller passiva verb finns det inte ett enda i texten. Samtliga verb i texten står i aktiv form och har följaktligen en tydlig utövar, även om den, som framkommer ovan, i två fall inte innehar faktisk subjektfunktion.

Gatukontorets text är den presentationstext med absolut lägst lix-värde och den har (som ses i Tabell 1) ungefär dubbelt så många meningar och graford som genomsnittet. Textens genomsnittliga meningslängd är 15,5 ord och andelen långa ord är 22 %. Utifrån enbart lix ska alltså detta vara en betydligt lättare text än fritidsförvaltningens.

Gatukontorets text innehåller inga tydligt vänstertunga meningar eller satser. I princip samtliga satser inleds med ett subjekt med agentivitet som följs av en verbfras, till exempel:

(6) Vi vill skapa ett Malmö där man hellre är ute än inne.

Som nämns i avsnitt 3.2 är lix en missvisande metod att använda som enda verktyg för att avgöra en texts svårighetsgrad. En viktig faktor som måste vägas in är att förvaltningarna med längre namn tenderar att ha ett högre lix-värde än de med kortare (se Tabell 2). Vad gäller just fritidsförvaltningen och gatukontoret skiljer sig inte heller

medelmeningslängden avsevärt, 17,5 respektive 15,5 graford per mening, vilket tyder på att det just är långa ord som gett fritidsnämnden sitt höga lix-värde.

En text som tydligt sticker ut vad gäller vänstertunga meningar är miljöförvaltningens. Tittar man enbart till Tabell 1 och 2, kan man se att den till både antal grafiska meningar, antal graford och lix-värde ligger runt snittet, men sett till satsstruktur är detta den i särklass svåraste texten. Av textens sex grafiska meningar är två klart vänstertunga och hela texten inleds med en ofullständig mening. I exempel (7) presenteras den ofullständiga meningen följt av exempel (8) och (9) vilka är de två vänstertunga:

(7) Frisk luft och rent vatten, bra mat och hälsosamma bostäder.

(8) Genom tillsyn och kontroll av allt från livsmedelshantering och vatten till luftföroreningar, buller och miljöfarlig verksamhet, arbetar vi för en säker miljö som inte är skadlig för människors hälsa.

(9) Med de tre redskapen tillsyn, rådgivning och strategiskt miljöarbete arbetar vi mot miljöförvaltningens vision [...].

Exempel (7) är alltså inte en fullgod grammatisk mening eftersom den saknar verb. Detta gör det svårt att avgöra om den ska räknas in som en svårläst mening eller inte.

Lättare är det då att urskilja exempel (8) och (9) som klart vänstertunga. I exemplen är verb och subjekt understruken. Meningar av den här typen är svåra för de flesta läsare att ta sig igenom eftersom det först räknas upp en rad olika saker innan man kan sätta in dem i någon slags kontext. När det dessutom, som i exemplen, ingår nominaliseringar blir satserna informationstunga och uppfyller inte traditionella klarspråkskrav.

6.3 Processer

I detta avsnitt analyseras vilka olika processtyper som förekommer i presentationstexterna och vilka av dessa som förvaltningarna själva har agentivitet i. I tabell 3 ges en översikt av fördelningen av processtyperna i analysmaterialet:

Tabell 3: Processtyper i presentationstexterna. Absoluta tal och i procent av det totala antalet.

Förvaltning	Materiella processer (%)	Mentala processer (%)	Relationella processer (%)	Verbala processer (%)	Oklara processer (%)	Totalt
Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen	8 (53 %)	–	7 (47 %)	–	–	15
Fastighetskontoret	6 (33 %)	–	11 (61 %)	–	1 (6 %)	18
Fritidsförvaltningen	16 (80 %)	–	4 (20 %)	–	–	20
Förskoleförvaltningen	4 (44 %)	–	5 (56 %)	–	–	9
Gatukontoret	18 (53 %)	7 (21 %)	6 (18 %)	1 (3 %)	2 (6 %)	34
Grundskoleförvaltningen	4 (50 %)	–	4 (50 %)	–	–	8
Kulturförvaltningen	4 (80 %)	–	1 (20 %)	–	–	5
Miljöförvaltningen	5 (63 %)	–	3 (38 %)	–	–	8
Sociala resursförvaltningen	–	–	2 (100 %)	–	–	2
Stadsbyggnadskontoret	4 (80 %)	–	1 (20 %)	–	–	5
Stadskontoret	15 (83 %)	1 (6 %)	2 (11 %)	–	–	18
Totalt	84 (59 %)	8 (6 %)	46 (32 %)	1 (0 %)	3 (2 %)	142

Tabell 3 visar alltså hur många belägg för varje processtyp som förekommer i presentationstexterna med den procentuella fördelningen inom parentes. Notera att procenttalen är avrundade till heltal vilket framför allt har medfört att miljöförvaltningens processfördelning sammanlagt blir 101 procent och att materialets enda verbala process (i gatukontorets presentationstext) utgör 0 procent av den totala processfördelningen.

Av tabell 3 går att utläsa att majoriteten av presentationstexternas processer är materiella (59 %) följt av en stor andel relationella (32 %). Övriga processtyper är betydligt mindre förekommande. Att just de materiella processerna är flest stämmer väl överens med att denna processtyp enligt Holmberg och Karlsson är ”den klart vanligaste” (Holmberg & Karlsson 2013:84). Inte heller är det direkt uppseendeväckande att relationella processer är näst vanligast, eftersom denna processtyp är vanlig i faktatexter och beskrivande texter, ”detta eftersom de ofta går ut på att beskriva hur olika ting eller varelser är beskaffade, hur olika komponenter hänger ihop eller vilka olika typer det finns av olika fenomen.” (Holmberg & Karlsson 2013:90). Fackförvaltningarnas presentationstexter skulle nog placeras in i just en faktatextdiskurs: syftet med dem är att beskriva hur förvaltningen fungerar i Malmö stad. De beskriver också vad förvaltningarna *gör*, vilket förklarar de materiella processerna.

Vad gäller den generella processfördelningen finns alltså inga direkta överraskningar. Som framgår av kapitel 4 ligger fokus på de processer där förvaltningarna själva har agentivitet. I tabell 4 nedan visas följaktligen en kartläggning av processfördelningen med förvaltningarna som agenter. Talen är angivna så att där det står till exempel ”2/8 (25 %)” betyder det att förvaltningen har agentivitet i två av åtta av den aktuella processtypen vilket utgör tjugofem procent.

Tabell 4: Processtyper och agentivitet i presentationstexterna. Absoluta tal och i procent av det totala antalet.

Förvaltning	Materiella processer	Mentala processer	Relationella processer	Verbala processer	Oklara processer	Totalt
Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildnings-förvaltningen	3/8 (38 %)	–	5/7 (72 %)	–	–	7/15 (47 %)
Fastighetskontoret	5/6 (84 %)	–	9/11 (82 %)	–	1/1 (100 %)	15/18 (83 %)
Fritidsförvaltningen	15/16 (94 %)	–	1/4 (25 %)	–	–	16/20 (80 %)
Förskoleförvaltningen	4*/4 (100 %)	–	3**/5 (60 %)	–	–	7*/9 (78 %)
Gatukontoret	7/18 (39 %)	1/7 (14 %)	0/6 (0 %)	1/1 * (100 %)	1/2 (50 %)	10/34 (29 %)
Grundskoleförvaltningen	2/4 (50 %)	–	3/4 (75 %)	–	–	5/8 (63 %)
Kulturförvaltningen	3/4 (75 %)	–	1/1 (100 %)	–	–	4/5 (80 %)
Miljöförvaltningen	4/5 (80 %)	–	2/3 (67 %)	–	–	6/8 (75 %)
Sociala resursförvaltningen	–	–	2/2 (100 %)	–	–	2/2 (100 %)
Stadsbyggnadskontoret	3/4 (75 %)	–	1/1 (100 %)	–	–	4/5 (80 %)
Stadskontoret	12/15 (80 %)	0/1 (0 %)	1/2 (50 %)	–	–	13/18 (72 %)
Totalt	58*/66 (89 %)	1/8 (13 %)	28**/46 (61 %)	1/1 (100 %)	2/3 (67 %)	88/142 (62 %)

Om man börjar med att enbart titta på nedersta raden i tabell 4, med den totala procentuella fördelningen, går det att utläsa att förvaltningarna har agentivitet i majoriteten av alla processer. Eftersom texterna handlar om förvaltningarna och vad de gör, så är detta knappast uppseendeväckande. Däremot är det intressant att undersöka *vilka* processtyper förvaltningarna övervägande har agentivitet i. Som framgår av tabellen är det framför allt de materiella processerna som har förvaltningarna som agent. Detsamma gäller för materialets enda verbala process vilken diskuteras senare i avsnittet.

Bland de relationella processerna är visserligen även där förvaltningarna i majoritet bland agenterna, men det är inte en alls lika stor majoritet som bland de materiella processerna. Allra lägst agentivitetsandel har förvaltningarna när det kommer till de mentala processerna. Detta resultat kan tolkas som att förvaltningarna är de som *gör* saker i texterna – det är de som *förändrar saker i den yttre världen*. De mer passiva processerna – mentala och relationella – som alltså rör den *inre världen* och *stadium* är det till stor del andra i texterna som gör.

Växlar man fokus och går från att titta på de genomsnittliga värdena till förvaltningarnas enskilda resultat, är det framför allt två förvaltningar som sticker ut: arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt gatukontoret. Även förskol-förvaltningen utmärker sig, i tabellen markerat med asterisk, och kommer att behandlas senare i avsnittet.

Anledningen till att arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen samt gatukontoret sticker ut är att båda förvaltningarna har en märkbart liten andel processer där de själva har agentivitet, framför allt gatukontoret med endast 29 procent. Notera också att gatukontoret ensamt drar ner det procentuella snittet rejält: medianvärdet för texterna är 67 procent jämfört med medelvärdet 62 procent. Nedan behandlas de två förvaltningarna och dess processer igenom var för sig.

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har agentivitet i 47 procent av sin presentationstexts processer. Som framgår av tidigare tabeller avviker inte förvaltningen nämnvärt då den ligger precis på snittet i sitt lix-värde, och processfördelningen i texten stämmer förhållandevis väl överens med genomsnittet. Vad som sticker ut är alltså att förvaltningen själv inte har agentivitet i merparten av processerna i texten: framför allt gäller detta de materiella processerna. Huvudsakligen är det i textens tredje stycke (se bilaga 1) som de materiella processerna har andra aktörer än förvaltningen:

(10) Våra ungdomar är vår framtid, och det är för dem vi verkar i vårt uppdrag att utforma en skola och en utbildning som ska ge dem verktyg för att utveckla sig själva.

(11) Vuxenutbildningen ska erbjuda Malmöbon en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och in i samhällslivet eller vidare mot en högre utbildning.

I exempel (10) och (11) är det alltså de materiella processerna och deras aktörer som är understrukna. I (10) finns även en relationell process där förvaltningen inte innehar agentivitet: ”Våra ungdomar är vår framtid”. Agenter i stycket är alltså, förutom förvaltningen, *våra ungdomar*, *en skola och en utbildning* och *Malmöbon*. Ser man däremot till det aktuella stycket som helhet, så blir bilden något annorlunda. För även om majoriteten av de enskilda processerna alltså har andra aktörer är: ”det är för dem vi verkar i vårt uppdrag att utforma [...]” en nyckeldel som resten av stycket sedan bygger på. Det är inte så mycket ungdomarnas uppgift att ”utveckla sig själva” som det är förvaltningens uppdrag att skapa en skola som gör det möjligt.

Gatukontoret sticker alltså ut även i denna delanalys; med sina 29 procent har förvaltningen i särklass lägst agentivitetsandel. På det övergripande planet kan man se att

det egentligen bara är i textens tredje grafiska stycke (se bilaga 1) som själva förvaltningen har full agentivitet. Det är det stycke som faktiskt beskriver vad förvaltningen gör. De första två grafiska styckena målar snarare upp en slags målbild av hur förvaltningen vill att Malmö ska vara och de två sista kännetecknas av uppmaningar riktade direkt till läsaren att framför allt ta reda på mer om förvaltningen.

I gatukontorets text finns också materialets enda verbala process:

(12) Sammanfattningsvis kan man säga att vi arbetar för att erbjuda attraktiva, tillgängliga, säkra och ekologiskt hållbara stadsmiljöer och trafiksystem.

Den verbala processen har klassats som en process där förvaltningen har agentivitet och är talaren. Anledningen är att det generiska *man* i satsen bör tolkas som att det faktiskt är förvaltningen själv som säger ”att [de] arbetar för att erbjuda [...]”.

Härnäst behandlas de två förvaltningarna med högst agentivitetsandel: fastighetskontoret och sociala resursförvaltningen med 83 respektive 100 procent.

Sociala resursförvaltningens presentationstext är det absolut kortaste i materialet med enbart två grafiska meningar, 28 graford och två processer, båda relationella och med processkärnan *ansvarar*.

Fastighetskontorets presentationstext däremot tillhör de längsta i materialet och har arton olika processer, varav tre har annan agent än förvaltningen:

(13) Fastighetskontoret förvaltar Malmö stads mark, och hanterar den aktivt så att den är redo för bostäder och verksamheter.

(14) Till Boende- och stadsmiljöroteln hör även Stadsbyggnadsnämnden, Räddningsnämnden, Miljönämnden och Servicenämnden.

(15) Tekniska nämndens ordförande heter Milan Obradovic.

Exempel (13) kan jämföras med (10) och (11) från arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ovan där processen med annan agent, i detta fall *den*, som syftar tillbaka till *Malmö stads mark*, är underordnad tidigare processer där förvaltningen har agentivitet. Det är alltså inte *markens* uppgift att *vara* utan *fastighetskontorets* uppgift att se till att marken *blir*.

I exempel (14) och (15) innehar däremot inte fastighetskontoret överordnad agentivitet. Dessa processer, *hör* och *heter*, rör inte vad förvaltningen gör utan de snarare beskriver hur förvaltningen fungerar, dels i förhållande till andra organ inom Malmö stad, dels internt.

Förskoleförvaltningen har i tabell 4 försetts med asterisker för båda de aktuella processtyperna. Framför allt är det de relationella processerna som är svårkategoriserade. Detta beror på att det för vissa processer har varit svåra att avgöra om det är förvaltningen eller någon annan som har agentivitet. För att avgöra vem, vad eller vilka som innehar agentivitet blir det nödvändigt att dra en gräns för hur långt förvaltningen sträcker sig. Detta visas i exempel (16) och (17) nedan:

(16) På förvaltningsnivån finns åtta utbildningschefer som leder förskolorna.

(17) Samtliga avdelningschefer ingår i förvaltningens ledningsgrupp som leds av förvaltningsdirektören.

Här måste man alltså avgöra om *utbildningschefer* och *förvaltningsdirektören* ska räknas som egna aktörer eller som delar av förvaltningen. I denna analys har det senare synsättet

anammats men med en reservation. Förskoleförvaltningen är den enda som på detta sätt i sin presentationstext skriver om förvaltningens interna struktur vilket gör den till ett specialfall. Jämfört med (15) från fastighetskontoret ovan är (16) och (17) inte alls lika starkt knutna till de faktiska personerna.

Slutligen ska något sägas om de tre processer i materialet som kategoriserats som ”oklara”. Det handlar om en process i fastighetskontorets presentationstext och två processer i gatukontorets. Anledningen till att de klassats som oklara är att de alla tre ligger och balanserar på gränsen mellan materiella och relationella:

(18) Fastighetskontoret är en kommunal förvaltning som lyder under Tekniska nämnden, inom Boende- och stadsmiljöroteln

(19) Gatukontorets verksamhet spänner över ett brett fält: från att anordna arrangemang i stadsmiljön till att underhålla gator, torg och parker.

(20) Stadsliv riktar sig bland annat till fackmän i andra kommuner, leverantörer och till andra samarbetspartners.

Processerna beskriver i sig själva inga egentliga handlingar eller förändringar utan snarare beskriver de hur *fastighetskontoret*, *gatukontoret* och *stadsliv* förhåller sig till sin omgivning. Däremot innebär dessa förhållanden indirekt handlingar, att *lyda* under något innebär uppgifter som ska utföras till exempel. Detta gör att dessa verbprocesser inte har kunnat kategoriseras som antingen materiella eller relationella – de är på vissa sätt både och.

7 Sammanfattning och slutsatser

Resultaten av undersökningens delanalyser två och tre, lix-värden, satsstruktur och verbprocesser, visar att Malmö stads fackförvaltningar generellt inte skriver på ett likartat sätt, vilket också framkommer i samtliga tabeller. Texterna har framför allt stor spridning i fråga om längd, lix-värde och agentivitet.

I undersökningens första delanalys, om den övergripande textmässiga strukturen och hur texterna förhåller sig till klarspråksrådet ”skriv det viktigaste först”, framkommer dock att samtliga texter, förutom gatukontorets, följer detta. Detta resultat kan klassas som det, för förvaltningarna, viktigaste eftersom huvudsyftet med texterna är att de ska bli lästa och komma till nytta; lyckas de inte fånga läsaren direkt, så spelar det ingen roll om de i övrigt är skrivna på ett likartat sätt.

Det är framför allt en förvaltning vars text avviker i alla delanalyserna, nämligen gatukontorets. Texten följer inte ”viktigaste först”-principen vad gäller att berätta förvaltningens ansvarsområden i första stycket, har absolut lägst lix-värde, störst spridning i sina processtyper samt lägst andel agentivitet. Texten är i övrigt den enda som har ett du-tilltal till läsaren, den är den längsta i materialet och den kan nog överlag upplevas mest ”levande” av texterna detta mycket på grund av du-tilltalet och även det konsekventa *vi*-användandet. I gatukontorets presentationstext blir det alltså som mest tydligt att Malmö stad saknar en övergripande språklig policy: då hade faktorer som längd, tilltal och språknivå varit fastställd och texterna mer lika.

I övrigt har det varit olika förvaltningar som visat sig sticka ut och därför tagits upp som specialfall i varje delanalys. I avsnitt 6.2 om lix-värden och satsstrukturer var det, förutom gatukontoret, fritidsförvaltningen och miljöförvaltningen och i 6.3 om verbprocesser togs, även här förutom gatukontoret, arbets-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen, fastighetskontoret, sociala resursförvaltningen och förskoleförvaltningen upp. Även detta tyder på att texterna generellt skiljer sig från

varandra. Om det konsekvent hade varit samma texter som stuckit ut hade man kunnat dra slutsatsen att texterna generellt var skrivna likartat med några undantag.

Tabell 5 ger en översikt av resultaten för de olika förvaltningarnas texter:

Tabell 5: Översikt av presentationstexterna: antal grafiska meningar och graford, lix-värde, antal verbprocesser samt agentivitetsandel.

Förvaltning	Grafiska meningar resp. graford	Lix-värde	Antal processer	Agentivitetsandel
Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen	11 resp. 147	52	15	40 %
Fastighetskontoret	9 resp. 125	57	18	80 %
Fritidsförvaltningen	8 resp. 140	66	20	80 %
Förskoleförvaltningen	7 resp. 79	50	9	78 %
Gatukontoret	13 resp. 201	37	34	29 %
Grundskoleförvaltningen	7 resp. 87	52	8	63 %
Kulturförvaltningen	2 resp. 46	53	5	80 %
Miljöförvaltningen	6 resp. 102	48	8	75 %
Sociala resursförvaltningen	2 resp. 28	60	2	100 %
Stadsbyggnadskontoret	5 resp. 65	61	5	80 %
Stadskontoret	7 resp. 87	41	18	72 %

Som synes är det svårt att urskilja några egentliga samband mer än att ett långt förvaltningsnamn verkar generera ett något högre lix-värde. Det finns dock en tillstymmelse av samband mellan antalet grafiska meningar och antalet processer hos texterna. Det är självfallet så att det i en text med fler grafiska meningar också uppstår fler verbprocesser, men det verkar också vara så att texterna med fler grafiska meningar också har fler processer per mening. Materialet är dock för litet för att några fasta slutsatser ska kunna dras om detta.

Sammanfattningsvis går det att konstatera att svaret på Helene Perssons fråga, huruvida "förvaltningarna skriver på ett likartat sätt" är att texterna, utifrån de analyser som genomförts på materialet som använts i denna undersökning, inte helt kan räknas som att de är skrivna på ett likartat sätt. Däremot uppfyller de, förutom gatukontoret, sitt primära syfte, det vill säga att texterna talar om vad de olika förvaltningarna har för ansvarsområden och uppgifter, vilket måste sägas vara det viktigaste. Inte heller går det att dra några direkta paralleller mellan resultaten i de olika analyserna.

Självklart finns det många andra sätt att undersöka texterna på som kanske skulle kunna ge annorlunda resultat. I denna undersökning har fokus legat enbart på själva de verbalspråkliga texterna. För vidare forskning skulle det vara lämpligt att bredda perspektivet till skrivsituationer och framför allt mottagarperspektiv.

Jag hoppas att denna undersökning kan vara till nytta för språkkonsulter och ligga som underlag för att motivera framtida klarspråksinsatser på Malmö stad primärt men även andra decentraliserade kommuner och organisationer. Liksom Lindström och Rouzbehi (2004) visar min undersökning hur decentralisering kan bidra till att olika delar inom en organisation kan arbeta på olika sätt om ingen övergripande funktion för kontroll finns. Min undersökning visar på den språkliga splittring som kan uppstå när olika organ inom en organisation får i princip fria tyglar när de skriver sina texter. Eftersom det i slutändan

är Malmö stad som står som huvudavsändare kan detta bli problematiskt eftersom det kan ge ett splittrat intryck av kommunen om texterna inte är ”likartat” skrivna.

8 Material- och litteraturförteckning

8.1 Material

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen:

<<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Arbetsmarknads--gymnasie--och-vuxenutbildningsforvaltningen/Om-Arbetsmarknads--gymnasie--och-vuxenutbildningsforvaltningen.html>>. Hämtad 2015-05-05.

Fastighetskontoret: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Fastighetskontoret/Om-Fastighetskontoret.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Fritidsförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Fritidsforvaltningen/Om-fritidsforvaltningen.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Förskoleförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Forskoleforvaltningen/Om-Forskoleforvaltningen.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Gatukontoret: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Gatukontoret/Om-Gatukontoret/Om-oss.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Grundskoleförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Grundskoleforvaltningen/Om-Grundskoleforvaltningen.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Kulturförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Kulturforvaltningen/Organisation.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Miljöförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Miljoforvaltningen/Om-Miljoforvaltningen.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Sociala resursförvaltningen: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Sociala-resursforvaltningen/Om-oss.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Stadsbyggnadskontoret: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Stadsbyggnadskontoret/Om-Stadsbyggnadskontoret.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

Stadskontoret: <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Forvaltningar/Stadskontoret/Om-stadskontoret.html>>.

Hämtad 2015-05-05.

8.2 Litteratur

Andersen, Thomas, Uwe Helm Petersen & Flemming Smedegaard. 2001. *Sproget som ressource. Dansk systemisk funktionel lingvistik i teori og praksis*. Odense: Odense Universitetsforlag.

Andersen, Thomas Hestbæk & Flemming Smedegaard. 2005. *Hvad er meningen?*. 1 udg., 1 opl. Odense: Syddansk Universitetsforlag.

Björnsson, Carl-Hugo. 1968. *Läsbarhet*. Stockholm: Liber.

Forsberg, Jenny. 2011. *Skriver du vänstertungt?* I: Klartext (blogg).

<<http://www.iklartext.se/skriver-du-vanstertungt/>>. Hämtad 2015-05-24.

Geijer, Erik. 2012. *Skriva för webben*. Version 2.0. Stockholm: .SE.

- Halliday, M.A.K. & Christian Matthiessen. 2004. *An Introduction to Functional Grammar*. 3 uppl. London: Arnold.
- Holmberg, Per, Anna-Malin Karlsson & Andreas Nord 2011. *Funktionell grammatik och textanalys. Grammatiken i verkliga livet*. I: Holmberg, Per, Anna-Malin Karlsson & Andreas Nord (red.). *Funktionell textanalys*. 1 uppl. Stockholm: Nordstedt.
- Holmberg, Per & Anna-Malin Karlsson. 2013. *Grammatik med betydelse*. Uppsala: Hallgren & Fallgren.
- Josephsson, Olle. 1991. *Varför en lätt text kan vara svår att förstå*. I: Wijk-Andersson, Elsie (red.). *Kultur – text – språk: det finns med i en text än ord*. Uppsala: Hallgren & Fallgren i samarbete med Kurssekretariatet, Uppsala universitet.
- Jurelius, Sanna. 2010. *Naturvårdsverkets webbtexter – En analys av Naturvårdsverkets mest besökta webbsidor*. Examensarbete. Stockholms universitet.
- Karlsson, Anna-Malin. 2011. *Texters ideationella grammatik*. I: Holmberg, Per, Anna-Malin Karlsson & Andreas Nord (red.) *funktionell textanalys*. 1 uppl. Stockholm: Nordstedt.
- Lindström, Fredric & Mandana Rouzbehi. 2004. *Bostadslösa familjer i ett decentraliserat Malmö*. Kandidatuppsats. Lunds universitet.
- Lix-räknare. <<http://www.lix.se>>. Hämtad 2015-05-24.
- Malashevich, Polina. 2013. *Från kommun till varumärke och mot mer strategisk kommunikation – en studie av Stockholm stads kommunikationspolicy och -program*. Kandidatuppsats. Södertörns högskola.
- Malmö.se. *Om Malmö stads organisation*. <<http://malmo.se/Kommun--politik/Organisation/Om-Malmo-stads-organisation.html>>. Hämtad 2015-04-16.
- Malmö stad. 2006. *Kommunikationspolicy för Malmö stad*. Malmö.
- Persson, Helene, chef för kommunikationsstyrning på stadskontoret i Malmö stad, personlig kommunikation, 2015-03-07.
- Reichenberg, Monica. 2000. *Röst och kausalitet i lärobokstexter – En studie av elevers förståelse av olika textversioner*. Avhandling. Göteborgs universitet.
- Rothstein, Bo (red). 1997. *Politik som organisation. Förvaltningspolitikens grundproblem*. 2 uppl. Stockholm: SNS förlag.
- SFS 2009:600. *Språklag*.
- Svensk potatis AB. *Svensk potatishistoria*. <<http://svenskpotatis.se/om-potatis/historia/sveriges-potatishistoria/>>. Hämtad 2015-05-11.

Bilaga 1. Skärmbilder av presentationstexterna i materialet

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen ansvarar för den kommunala gymnasieutbildningen, gymnasiesärskola/särvux, den kommunala vuxenutbildningen samt arbetsmarknadspolitiska insatser inom JobbMalmö. Ansvaret omfattar också skolhälsovård, elevvård, modersmålsundervisning samt insatser för elever i behov av särskilt stöd.

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har ett stort och viktigt ansvar för utveckling och genomförande av de frivilliga skolformerna i Malmö stad. Fr.o.m. 1 maj 2014 ingår även arbetsmarknadspolitiska insatser i förvaltningens ansvarsområde.

Våra ungdomar är vår framtid, och det är för dem vi verkar i vårt uppdrag att utforma en skola och en utbildning som ska ge dem verktyg för att utveckla sig själva. Vuxenutbildningen ska erbjuda Malmöbon en möjlighet att komma in på arbetsmarknaden och in i samhällslivet eller vidare mot en högre utbildning. Inom JobbMalmö genomförs en rad olika arbetsmarknadsinsatser för att stärka arbetslösa Malmöbors möjligheter till självförsörjning.

Arbetsmarknads-, gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen har cirka 2 000 anställda.

Fastighetskontoret är stadens juridiska fastighetsägare och förvaltar Malmö stads mark. Fastighetskontoret ansvarar bland annat för köp och försäljning av mark, och är en kommunal förvaltning som lyder under Tekniska nämnden.

Fastighetskontoret förvaltar Malmö stads mark, och hanterar den aktivt så att den är redo för bostäder och verksamheter.

Fastighetskontoret ansvarar också för stadens exploatering, ett arbete som utförs i samarbete med bland annat gatukontoret och stadsbyggnadskontoret.

Vi är stadens juridiska fastighetsägare och hanterar köp och försäljning av mark. Vi agerar även internkonsult för kommunen i lokalfrågor, samt förvaltar kommunens inhyrda lägenheter för socialt boende.

Fastighetskontoret är en kommunal förvaltning som lyder under [Tekniska nämnden](#), inom Boende- och stadsmiljöroteln. Till Boende- och stadsmiljöroteln hör även Stadsbyggnadsnämnden, Räddningsnämnden, Miljönämnden och Servicenämnden.

Tekniska nämndens ordförande heter Milan Obradovic.

Fritidsförvaltningen är kommunens centrala förvaltning för fritidsfrågor, och arbetar för att alla Malmöbor ska ha möjlighet till en meningsfull fritid. Ansvarig politisk nämnd är Fritidsnämnden.

Malmö ska vara en attraktiv fritidsstad med ett rikt föreningsliv och ett varierat utbud av fritidsaktiviteter.

För att uppnå det driver Fritidsförvaltningen ett antal idrotts- och fritidsanläggningar, till exempel Stadion, Torups friluftsgård och Bulltofta motionscenter.

Förvaltningen följer den fritidspolitiska forskningen och utvecklingen, medverkar vid utrednings- och utvärderingsarbete, initierar utvecklings- och utbildningsprogram, medverkar i folkhälsoarbetet samt utreder anläggningsbehov och utformar lokalprogram.

Den största delen av fritidsverksamheten svarar föreningslivet för, och Fritidsförvaltningen beviljar föreningsbidrag och följer kontinuerligt upp hur väl bidragsbestämmelserna stämmer överens med samhällsutvecklingen. Förvaltningen förvaltar också idrottsaktivitetslokaler, samt utbildar och stödjer föreningarna. Förvaltningen arbetar även med planering och genomförande av större idrotts- och fritidsarrangemang, och ansvarar för information om och marknadsföring av fritidsverksamheten i Malmö.

Förskoleförvaltningen

I förvaltningen finns i dag drygt 250 förskoleenheter. Utöver detta finns ett antal familjedaghem (pedagogisk omsorg). Förvaltningen ansvarar också för tillsyn över, och beslut om godkännande av, bidrag till fristående förskolor samt tillsyn över och bidrag till annan pedagogisk verksamhet.

Förvaltningsnivå

Förvaltningsnivån utgör stöd för och styrning av verksamheterna. På förvaltningsnivån finns åtta utbildningschefer som leder förskolorna. Dessutom finns avdelningar för kvalitet och myndighet, fysisk miljö, HR, ekonomi och kommunikation.

Samtliga avdelningschefer ingår i förvaltningens ledningsgrupp som leds av förvaltningsdirektören.

Vi vill skapa ett Malmö där man hellre är ute än inne.

Vi vill att Malmö ska bli en stad där man hellre är ute än inne. En stad där "vardagsrummet" är så attraktivt och säkert att alla känner sig välkomna. Välkomna att "bara hänga", delta i aktiviteter, motionera eller mötas.

Gatukontorets verksamhet spänner över ett brett fält: allt från att anordna arrangemang i stadsmiljön till att underhålla gator, torg och parker. Sammanfattningsvis kan man säga att vi arbetar för att erbjuda attraktiva, tillgängliga, säkra och ekologiskt hållbara stadsmiljöer och trafiksystem.

Läs mer om allt vi gör i vår tidning [Stadsliv](#), som du kan prenumerera på via länken längre ner. Stadsliv riktar sig bland annat till fackmän i andra kommuner, leverantörer och till andra samarbetspartners. Tidningen innehåller intressant läsning även för dig som saknar fackkunskaper, men vill veta mer om utvecklingen av Malmös offentliga rum.

Du kan också läsa mer om vad vi gör i vår broschyr "Följ med Gatukontoret i Malmö" och om hur vi är organiserade via länkarna nedan.

Vill du veta mer om oss som jobbar på Gatukontoret hittar du mer under "[Jobba hos oss](#)". Du är varmt välkommen att kontakta oss om du undrar över något mer!

Grundskoleförvaltningen bildades den 1 juli 2013 och är en av Malmö stads tre skolförvaltningar. Grundskoleförvaltningen ansvarar för den kommunala grundskoleverksamheten (inklusive förskoleklass och fritidshem) och grundsärskolan.

Ansvaret omfattar även elevhälsa, modersmålsundervisning samt insatser för elever i behov av särskilt stöd.

I Malmö finns cirka 70 kommunala och 25 fristående grundskolor. I de kommunala grundskolorna (förskoleklass, grundskola och grundsärskola) går runt 25 000 elever och i de fristående grundskolorna 4 500 elever. Omkring 13 000 elever går i kommunala och fristående fritidshem.

I grundskoleförvaltningen arbetar 4 500 personer.

Kulturförvaltningen

Kulturförvaltningen i Malmö stad arbetar för ett brett kulturliv. Kulturförvaltningens verksamheter sträcker sig från allt från att se till att barn och unga får del av kulturlivet och eget skapande, till stora internationella konstutställningar, arkivfrågor, bred museiverksamhet och biblioteksverksamhet samt ger stöd till det fria kulturlivet.

Frisk luft och rent vatten, bra mat och hälsosamma bostäder. Miljönämnden och Miljöförvaltningen har ett stort verksamhetsområde med en gemensam nämnare: miljön i Malmö.

Genom tillsyn och kontroll av allt från livsmedelshantering och vatten till luftföroreningar, buller och miljöfarlig verksamhet, arbetar vi för en säker miljö som inte är skadlig för människors hälsa.

Vi tillvaratar också miljöintressena i samhällsplaneringen och driver projekt för hållbar utveckling i kommunen. Vi har en bred rådgivningsverksamhet med konsumentvägledning, energirådgivning och budget- och hyresrådgivning. Med de tre redskapen tillsyn, rådgivning och strategiskt miljöarbete arbetar vi mot miljöförvaltningens vision: att Malmö ska vara en hållbar stad senast 2025.

Sociala resursförvaltningen

Sociala resursförvaltningen ansvarar för kommunövergripande verksamheter inom områdena individ- och familjeomsorg och vård och omsorg. Förvaltningen ansvarar också för delar av det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet i Malmö.

Stadsbyggnadskontoret planerar staden och svarar för myndighetsfrågor enligt bland annat plan- och bygglagen. Förvaltningen arbetar med översiktlig planering, detaljplanering, fastighetsbildning, bygglov, mätning och kartläggning samt service åt bostadsmarknadens parter.

På malmo.se finner du oss under [Bo, bygga & miljö](#) (bygglov, mätning och kartläggning, kommunala tomter) och [Stadsplanering & trafik](#) (översiktlig planering, detaljplanering, utbyggnadsområden, byggprojekt).

Stadsbyggnadskontoret är en av de tekniska förvaltningarna inom boende- och stadsmiljöroteln.

Här får du veta mera om stadskontorets uppdrag.

Stadskontoret är kommunstyrelsens förvaltning. I uppdraget ingår att stödja kommunstyrelsen i uppdraget att leda, samordna och ha uppsikt över hela den kommunala organisationen. Stadskontoret stödjer också kommunfullmäktige i deras arbete med ett helhetsansvar för Malmö stad.

Att stadskontoret har *uppsikt* innebär att vi följer, sammanställer, analyserar och föreslår handlingsalternativ. För att kunna göra detta leder, samordnar och involverar vi aktörer inom och utanför organisationen i processer och projekt. I vårt grunduppdrag ingår till exempel ärendeberedning, ekonomisk hantering och arbetsgivarfrågor.